

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2024-2-058
Karar Sayısı : 24-32/743-315
Karar Tarihi : 01.08.2024

(Devralma)

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Şükran KODALAK,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Dilan TOPRAK ERDAĞI, Celal Umut CAN,
Azerhan Utku FINDIK

C. BİLDİRİMDE

BULUNAN : - Snam S.p.A
Temsilcileri: Av. Dr. Gönenç GÜRKAYNAK,
Av. Osman Onur ÖZGÜMÜŞ, Av. Efe OKER, Av. Su AKGÜL,
Av. Gülşah Irmak KİÇKİ
Çitlenbik Sokak, No: 12, Yıldız Mahallesi, Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** ExxonMobil Italiana Gas S.r.l. ve Qatar Terminal Limited'in ortak kontrolünde bulunan Terminale GNL Adriatico S.r.l.'nin ortak kontrolünün Snam S.p.A ve VTTI B.V tarafından devralınması işlemi.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 05.07.2024 tarihli ve 53561 sayılı yazı ile intikal eden ve eksiklikleri 18.07.2024 tarihli ve 54091 sayılı yazı ile tamamlanan bildirim üzerine düzenlenen 25.07.2024 tarih ve 2024-2-058/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda özetle, dosya konusu işleme izin verilmesinde sakınca bulunmadığı ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Başvuruda ExxonMobil Italiana Gas S.r.l.¹ (EXXON ITALIANA) ve Qatar Terminal Limited²'in (QATAR) ortak kontrolünde bulunan Terminale GNL Adriatico S.r.l.'nin (ADRIATICO) ortak kontrolünün Snam S.p.A (SNAM) ve VTTI B.V (VTTI) tarafından devralınması işlemine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun) ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (2010/4 sayılı Tebliğ) çerçevesinde izin verilmesi talep edilmektedir.
- (5) Bildirime konu işlemin temelini; VTTI, EXXON ITALIANA ve QATAR arasında 27.03.2024 tarihinde akdedilen kota satış ve alım sözleşmesi ile SNAM, EXXON ITALIANA ve QATAR arasında 03.04.2024 tarihinde akdedilen bir diğer kota satış ve alım sözleşmesi oluşturmaktadır. Ayrıca işleme ilişkin gerekli izinlerin alınmasının ardından taraflar arasında Kota Sahipleri Sözleşmesi (KSS) imzalanacaktır.

¹ Merkezi İtalya'da bulunan ve hali hazırda ExxonMobil iştiraki olan EXXON ITALIANA, sıvılaştırılmış LNG alımı, depolanması ve yeniden gazlaştırılması alanlarında faaliyet göstermektedir. EXXON ITALIANA, işlem öncesinde ADRIATICO'nun %(.....) hissesine ve ortak kontrolüne sahiptir.

² Qatar merkezli QatarEnergy'nin bir iştiraki olan QATAR'ın LNG alanında faaliyet gösteren uluslararası yatırımlarda payı bulunmaktadır. QATAR, işlem öncesinde ADRIATICO'nun %(.....) hissesine ve ortak kontrolüne sahiptir.

- (6) Söz konusu sözleşmelere göre hâlihazırda EXXON ITALIANA ve QATAR tarafından ortak kontrol edilen ADRIATICO'nun %(.....) oranındaki hissesi VTTI tarafından; %(.....) oranındaki hissesi ise SNAM tarafından devralınacaktır. Söz konusu devralma işleminin gerçekleşmesi halinde halihazırda bir ortak girişim olarak faaliyet gösteren ADRIATICO'nun ortak kontrolü VTTI'a ve SNAM'a geçecektir.
- (7) 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in (2010/4 sayılı Tebliğ) 5. maddesinin üçüncü fıkrasına göre; *"Bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirecek bir ortak girişim oluşturulması"* (tam işlevsel ortak girişimler) bir devralma işlemidir. Bu hüküm çerçevesinde bir ortak girişim oluşturulması işleminin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi kapsamında birleşme ve devralma sayılabilmesi için ortak kontrol altında bir teşebbüsün bulunması, ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkması ve kalıcı olarak faaliyet göstermesi gerekmektedir.
- (8) Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz'un (Kontrol Kılavuzu) 74. paragrafında; *"ortaklaşa kontrol edilen bir teşebbüse – hâlihazırda kontrol sahibi hissedarlara ek olarak ya da bunlardan birinin yerine geçmek üzere – yeni bir hissedarın dâhil olması her ne kadar söz konusu teşebbüs işlem öncesinde ve sonrasında ortaklaşa kontrol edilse de, bildirim tabi bir yoğunlaşma teşkil etmektedir"* açıklaması yer almaktadır. Bildirim konusu işlem, hâlihazırda EXXON ITALIANA ve QATAR³ tarafından ortak kontrol edilen ADRIATICO'nun hisselerinin %(.....)'inin VITOL ve IFM tarafından ortak kontrol edilen VTTI'e, %(.....)'unun ise CDP tarafından kontrol edilen SNAM'a devredilmesidir. Söz konusu devralma işleminin gerçekleşmesi ile hâlihazırda bir ortak girişim olarak faaliyet gösteren ADRIATICO'nun ortak kontrolü VTTI ve SNAM tarafından devralınacak olup, söz konusu işlem ortak girişimin taraflarının değişmesi nedeniyle bildirim tabi bir yoğunlaşma işlemi niteliğindedir.
- (9) Taraflar arasında akdedilen KSS uyarınca, ADRIATICO'nun Yönetim Kurulu VTTI tarafından atanacak (.....) direktör ve SNAM tarafından atanacak (.....) direktör olmak üzere toplam (.....) direktörden oluşacaktır. (.....) bulunacaktır. Yönetim Kurulu'nun kararları, (.....) alınacaktır. (.....) sahip olacaktır. Bu konular aşağıdaki gibidir
- Yönetim kurulunun yıllık bütçe ve mali plan da dâhil olmak üzere iş planlarının ve bütçenin onaylanması veya değiştirilmesi ve mali plana dâhil edilecek herhangi bir konunun onaylanması,
 - ADRIATICO'nun kapasite artışı için herhangi bir sözleşmenin yapılması, değiştirilmesi, tadil edilmesi, feshedilmesi veya iptal edilmesi,
 - İcra Kurulu Başkanının ve İcra Kurulunun atanması ve ADRIATICO'nun İcra Kurulu Başkanına, Yönetim Kurulunun herhangi bir komitesine ve herhangi bir yetkilisine veya çalışanına devredilmesi.
- (10) Kontrol Kılavuzu'nun 51. paragrafına göre; *"Ortak kontrol, iki ana şirket arasında oy haklarında ya da karar alma organlarındaki temsilde eşitlik olmadığı durumlarda veya ikiden fazla ana şirket olduğu hallerde de söz konusu olabilir. Şöyle ki azınlık hissedarlarının ortak girişimin stratejik ticari davranışı için gerekli olan kararları veto etmelerini sağlayan haklara sahip olduğu durumlarda ortak kontrolden söz edilebilir."*, Kontrol Kılavuzu'nun 53. paragrafında ise; *"Ortak kontrol sağlayan veto hakları tipik olarak bütçe, işletme planı, önemli yatırımlar ya da üst yönetimin atanması gibi kararları içerir. Ancak ortak kontrolün devralınması, devralanın teşebbüsün günlük*

³ Bildirim Formu'nda işlem öncesinde ADRIATICO'nun EXXON ITALIANA ve QATAR tarafından ortak kontrol edildiği ifade edilmiştir.

işleyişinde belirleyici olma hakkına sahip olmasını gerektirmez. Önemli olan, veto haklarının ortak girişimin stratejik ticari davranışları üzerinde belirleyici etki uygulayabilme imkânı vermesidir.” ifadeleri bulunmaktadır. Bu bilgiler ışığında; stratejik konuların, her iki hissedarın da olumlu oyu ile karara bağlanacak olması nedeniyle, ADRIATICO’nun, VTTI ile SNAM tarafından ortak kontrol edileceği değerlendirilmiştir.

- (11) Diğer taraftan bir ortak girişimin bağımsız bir iktisadi varlık olarak ortaya çıkabilmesi için operasyonel bakımdan bağımsız olması gerekmektedir. Bu bağlamda ortak girişimin operasyonel bağımsızlığı; faaliyetlerini gerçekleştirmek için yeterli kaynaklara sahip olma, ana şirketlerin belirli bir işlevi ötesinde faaliyet gösterme, satış ve satın alma ilişkilerinde ana şirketlere bağımlı olmama ve kalıcı olarak faaliyet gösterme gibi nitelikleri ifade etmektedir. Bu çerçevede başvuruda yer alan bilgilere göre ADRIATICO’nun;

- Hâlihazırda günlük faaliyetleriyle ilgilenen kendine ait bağımsız bir yönetime ve günlük faaliyetleri için gerekli düzenleyici lisanslara,
- Ticari faaliyetlerini ana şirketinden bağımsız olarak yürütebilmesi için gerekli finansal kaynaklara ve kendi personeline,
- Ticari politikasını yürütme ve gaz ithalatı altyapısı pazarında bağımsız olarak faaliyet gösterme kabiliyetine

sahip olduğu ifade edilmiştir.

- (12) Bu açıklamalar çerçevesinde, bildirim konusu işlem sonrasında da ADRIATICO’nun; bağımsız bir iktisadi varlığın tüm işlevlerini kalıcı olarak yerine getirmeye devam edeceği, başvuruda da ifade edildiği üzere tam işlevsel bir ortak girişim niteliğinde olacağı, bu nedenle işlemin 2010/4 sayılı Tebliğ’in 5. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca aynı maddenin birinci fıkrasının (b) bendi ve dolayısıyla 4054 sayılı Kanun’un 7. maddesi kapsamında bir devralma işlemi niteliğinde olduğu anlaşılmıştır. Ayrıca, tarafların cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ’in 7. maddesinin (a) bendinde düzenlenen ciro eşiğini aştığı, dolayısıyla işlemin Kuruldan izin alınması gereken nitelikte bir devralma işlemi olduğu anlaşılmıştır.

- (13) İşlem taraflarından VITOL Türkiye’de iştirakleri aracılığıyla rafinerilere ve distribütörlere petrol ürünleri tedarik etmektedir. İşlemin bir diğer tarafı olan IFM, Türkiye’de MIP aracılığıyla konteyner elleçleme, geleneksel kargo taşımacılığı, denizcilik hizmetleri, depolama ve lojistik alanlarında faaliyet göstermektedir. İşlemin diğer tarafı olan CDP’nin ise Türkiye’de, iştirakleri aracılığıyla gemi tasarımı ve üretimi, elektrik mühendisliği, sağlık teknolojileri, enerji ve denizcilik alanında kullanılan ekipmanın tasarımı ve üretimi, petrol sahası hizmetleri alanlarında faaliyetleri bulunmaktadır. Bununla birlikte devre konu şirket konumunda bulunan ADRIATICO, LNG gazlaştırma terminali işletmekte olup, Türkiye’de herhangi bir faaliyet göstermemektedir. Bu kapsamda ortak girişimin işlem tarafları ve devre konu teşebbüsün faaliyetleri arasında Türkiye’de yatay veya dikey bir örtüşme bulunmadığı değerlendirilmiştir. Benzer şekilde ana teşebbüslerin, ortak girişimle aynı pazarda veya bu pazarın alt veya üst pazarında ya da bu pazarla yakından ilişkili komşu pazarlarda birlikte faaliyet göstermedikleri anlaşılmakta olup, söz konusu işlem neticesinde herhangi bir koordinasyon riskinin ortaya çıkmayacağı anlaşılmıştır.

- (14) Yukarıda yer verilen inceleme ve değerlendirmeler neticesinde, bildirim konu işlem ile başta hâkim durum yaratılması veya mevcut bir hâkim durumun güçlendirilmesi olmak üzere ülkenin bütünü yahut bir kısmında herhangi bir pazarda etkin rekabetin

önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmayacağı değerlendirilmiş ve işleme izin verilmesi sonucuna ulaşılmıştır.

H. SONUÇ

- (15) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ kapsamında izne tabi olduğuna; işlem sonucunda etkin rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine, gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.